

Australian Government

Department of Home Affairs

چەتئەل تەسىر كۈچلىرىنىڭ ئاۋۇستىرالىيەگە سىڭىپ كىرىشىگە زەربە بېرىش

ئاۋۇستىرالىيەنى تېخىمۇ بىخەتەر قىلىش
ئۈچۈن بىرلىكتە ھەركەت قىلىش

ئاۋۇستىنالىيە خانلىق ئىنتىپاقى © 2024

خانلىق ئىنتىپاقىنىڭ ئىگىدارچىلىق ۋە نوپۇز بەلگىلىمىسىگە ئاساسەن، بۇ نەشىر قىلىنغان ماتىرىيالنىڭ ئىچىدىكى ھەممە ئۇچۇرلار خەلقئارا نەشرىيات پىراۋىسى ئىجادىي ماتىرىياللارنى ھەقسىز ھەمبىرلىشىش خەلقئارا پىراۋىسى 4.0 گە ئاساسەن نەشىر قىلىندى. <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/legalcode>

بۇ دىگىمەنلىك بۇ پىراۋا پەقەت ۋە پەقەت ئۇشۇ داکۇمىنتتا ئىشلىتىلگەن ماتىرىياللار ئۈچۈنلا كۈچكە ئىگە.

بۇ نەشرىياتنىڭ پىراۋىسىغا مۇناسىۋەتلىك ئۇچۇرلار ئىجادىي ماتىرىياللارنى ھەقسىز ھەمبىرلىشىش تور بېتىدا <https://creativecommons.org>

CC BY 4.0 كۆرسىتىلگەندەك تولۇق قانۇنلۇق نىزامنامىلىرىنى <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/legalcode> ئۇشۇ تور بېتىدىن كۆرۈۋالغىلى بولىدۇ.

دۆلەت گېربى ئىشلىتىش

گېربىنى ئىشلىتىلىدىغان ئاتالغۇلار تەپسىلىي باياندېسى باش مىنىستىر ۋە كابىنېت تور بېكىتىدە تېپىشقا بولىدۇ www.pmc.gov.au/government/commonwealth-coat-arms

بىز بىلەن ئالاقە قىلىڭ

بۇ داکۇمىنتنى قانداق ئىشلىتىش ۋە پىراۋىغا مۇناسىۋەتلىك ئۇچۇرلار بۇ بىرگە يوللانسا بولىدۇ:

ئىچكى ئىشلار مىنىستىرلىكى

PO Box 25

2616 BELCONNEN ACT

چەتئەل كۈچلىرىنىڭ تەسىرى بىزنىڭ تۇرمۇش ئۇسلۇبىمىزغا تەھدىت ئېلىپ كېلىدۇ

جاسۇسلۇق ۋە چەتئەل تەسىر كۈچلىرى ئاۋۇستىرالىيەنىڭ بىر پۈتۈنلىكى، دېموكراتىيەسى، قىممەت قارىشى ۋە ئۇلۇسال مەنپەئەتىگە يەنى بىزنىڭ ياشاش ئۇسلۇبىمىزغا تەھدىت سالىدۇ.

ئاۋۇستىرالىيە بولسا ئىنچىكىلىك بىلەن پىلانلانغان ۋە ئاسان مەخسۇس ئاز كەچمەيدىغان بىر قانچە چەتئەل تەسىر كۈچلىرىنىڭ ھۇجۇم قىلىش ئوبىكتى.

دۆلەت بىخەتەر گەنەل- دىرەكتورى قەيىت قىلغاندەك بىزنىڭ ياشاش ئۇسلۇبىمىزغا خەۋپ يەتكەنلىك ئاۋۇستىرالىيەنىڭ نىگىزلىك بىخەتەرلىك پىرىنسىپىغا دەخلىدۇ. تەرۇز قىلغانلىقتۇر ئاۋۇستىرالىيە بىخەتەرلىك ئاخبارات ئىدارىسىنىڭ ئېنىقلىغان، تەشكىرۈپ چىقارغان، ۋە توساپ قالانغان خەتەرلەرگە ئاساسلانغاندا، كۆپلىگەن ئاۋۇستىرالىيە پۇقرالىرى مىسلى كۆرۈلمىگەن دەرىجىدە تاشقى ئىشپىونلۇق كۈچلىرىنىڭ ھۇجۇم قىلىش ئوبىكتىغا ئايلىنىپ قالغان.

چەتئەل كۈچلىرىنىڭ تەسىرىنى توسامسلىق، ئاۋۇستىرالىيەگە ئۇزۇن مۇددەتلىك سەلبىي تەسىر ئېلىپ كېلىدۇ.

تەكشۈرۈپ ئېنىقلانمىسا، بىزنىڭ دېموكراتىك قىممەت قارىشىمىز ئاممىۋى ھوقۇقىمىز، دۆلەت ئورگانلىرى، ئىخچىمىمىز، ئىجتىمائىي تاراتقۇ ۋە جەمئىيەت ئۆملىكىگە سەلبىي تەسىر كۆرسىتىدۇ.

بۇ ھۆججەت تۆۋەندىكى قىسقىچە مەزمۇنلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ

- كىم ئەڭ خەتەر ئاستىدا.
- چەتئەل تەسىر كۈچلىرىنىڭ ھەرىكىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن ھۆكۈمەت قانداق چارەلەرنى قوللىنىۋاتىدۇ.
- شەخسلەر ۋە ئورگانلار ئۆزلىرىنى قوغداش ئۈچۈن نىمە ئىشلارنى قىلالايدۇ؟

چەتئەل تەسىر كۈچلىرىنىڭ ئاۋۇستىرالىيە ئىچىدە بۇزغۇنچىلىق قىلىش ھەرىكىتى جىنايەت ھېسابلىنىدۇ. 1995 خانلىق ئىتتىپاقى جىنايىتى ئىشلار قانۇنىغا ئاساسەن 20 يىل قاماق جازاسى بېرىلىدۇ.

مۇندەر بجه

- 3.....چەتئەل كۈچلىرىنىڭ تەسىرى بىزنىڭ تۇرمۇش ئۇسلۇبىمىزغا تەھدىت ئېلىپ كېلىدۇ
- 4.....مۇندەر بجه
- 5.....گۇمانلىق دەپ قارالغان چەتئەل تەسىر كۈچلىرىگە قانداق تەدبىر قوللۇنۇش كىرەك.
- 5.....شەخسلەر ۋە نورمالدا مەلۇم قىلىش
- 5.....ھۆكۈمەت، ئاۋۇستىرالىيەنىڭ سودا ۋە تەتقىقات ئورگانلىرىنىڭ ئىشلىتىشى ئۈچۈن
- 6.....چەتئەلنىڭ تەسىر كۈچى دىگەن نىمە؟
- 6.....چەتئەل ھۆكۈمىتىنىڭ بۇزغۇنچىلىق ئوبىكتى
- 6.....ئىشپىيونلۇق قىلىش دىگەن نىمە؟
- 7.....كىملىرىنىڭ چەتئەل كۈچلىرىنىڭ ھۇجۇم قىلىش ئوبىكتى بولۇپ قېلىش ئىھتىماللىقى ئەڭ چوڭ؟
- 7.....جامائەتلەر
- 8.....دىموكراتىك قۇرۇلمىلار
- 9.....ئالىي مەكتەپ مائارىپى ۋە تەتقىقات
- 10.....سانائەت
- 11.....ئىجتىمائىي تاراتقۇلار ۋە ئۇچۇر
- 12.....چەتئەلنىڭ تەسىر كۈچى خەتىرىنى تۈۋەنلىتىش ئۈچۈن سەن قانداق قىلىسىز؟
- 12.....شەخسلەر
- 13.....ھۆكۈمەت ۋە سانائەت ساھىبىسى
- 14.....ھۆكۈمەت چەتئەلنىڭ تەسىرىگە قارشى تۇرۇش ئۈچۈن نىمە ئىشلارنى قىلىۋاتىدۇ؟
- 14.....قانۇن چىقىرىش
- 15.....قوشۇمچە ئۆلچەملەر

گۇمانلىق دەپ قارالغان چەتئەل تەسىر كۈچلىرىگە قانداق تەدبىر قوللۇنۇش كىرەك.

جىددىي ئەھۋال ئاستىدا 000 گە تىلغۇن ئۇرۇڭ

شەخسلەر ۋە نورمالدا مەلۇم قىلىش

دۆلەت بىخەتەرلىك لىنىيىسى

• تېلېفۇن: 1800 1234 00 (ئاۋسترالىيە سىرتىدا 1300 1234 01 (+61))

• ئېلخەت: hotline@nationalsecurity.gov.au

دۆلەت بىخەتەرلىك لىنىيەسىگە مەلۇم قىلىش نامىز بولسىمۇ بولىدۇ، ئاندىن ساقچى دائىرلىرىگە ۋە بىخەتەرلىك خادىملىرىگە ئىنتىبار بىلەن قارىلىشى كىرەكلىكى تەۋسىيە قىلىنىدۇ.

ھۆكۈمەت، ئاۋۇستىرالىيەنىڭ سودا ۋە تەتقىقات ئورگانلىرىنىڭ ئىشلىتىشى ئۈچۈن

مەلۇم قىلىش زۆرۈر بولغان تەھدىت خاراكتېرىدىكى بايقاشلارنى دوكلات قىلىش سۈپىسى

• بىخەتەر تور بىت سۈپىسى | [NITRO \(asio.gov.au\)](mailto:NITRO@asio.gov.au) ياش بىت

NITRO بولسا تور دۇنياسىدىكى بىخەتەر كىرىش ئېغىزى بولۇپ ئاۋۇستىرالىيەنىڭ سودا ۋە تەتقىقات ساھىيەدىكىلىرىنىڭ گۇمانلىق ئىش-ھەرىكەتلىرى ۋە ھەرقانداق تەھدىت، قورقۇتۇش ۋە مەجبۇرلاش خاراكتېرىدىكى خاتىرىلەرنى مەلۇم قىلىشنى مەخسەت قىلىپ مەخسۇس تەھسىس قىلىنغان.

چەتئەلنىڭ تەسىر كۈچى دىگەن نىمە؟

چەتئەلنىڭ تەسىر كۈچى دىگەنلىك چەتئەل كۈچلىرىگە بىۋاسىتە ۋە ۋاسىتىلىق ھالدا ۋاكالىتەن، ياكى چەتئەل كۈچلىرىنىڭ مەبلەغى ئاساسىدا ئېلىپ بېرىلغان ئىش ھەرىكەتلىرى:

- ئايرىم شەخسكە تەھدىت سېلىش، ياكى
- ئاۋۇستىرالىيەنىڭ تۈپكى مەنپەئەتكە خىلاپ بولغان خۇپىيانچىلىق، ئالدامچىلىق ۋە زىيانكەشلىك قىلىش

چەتئەل ھۆكۈمىتىنىڭ بۇزغۇنچىلىق ئوبىكتى

- ئاسان چىرىكلىكنىڭ ۋە زورلاشلارنىڭ تەسىرىگە ئۇچرايدىغان ئادەملەر، ئۇلار ئاسانلا ئالدىنىپ چەتئەل ھۆكۈمىتىنىڭ مەنپەئىتى ئۈچۈن ھەرىكەت قىلىدىغان بولۇپ قالدىغانلاردۇر.
- ئەسلىھەلەر ۋە ئىنستىتۇتلار—كونتوروللۇققا ئالغىلى، ئىچكى قىسمىغا سىڭىپ كىرگىلى ۋە قالايمىقانچىلىق قىلغىلى بولىدىغان يەرلەردۇر.
- ئۇچۇرلارنىڭ ئوغۇرلىنىشى، بۇرمىلىنىش ۋە ئويدۇرۇلۇپ چىقىلىشى مۇمكىن.

ئىشپىيونلۇق قىلىش دىگەن نىمە؟

- ئىشپىيونلۇق قىلىش دىگەنلىك مەلۇم شەخسنىڭ چەتئەل تەسىر كۈچلىرىگە ۋاكالىتەن ئۇچۇر ئوغۇرلاپ، ياكى ئاشۇ چەتئەل كۈچلىرىگە ئۇچۇر بېرىشكە ئۇرۇنىشىنى ۋە ئۇشبۇ ئۇچۇر ئارقىلىق ئۇلارنىڭ ئاۋۇستىرالىيەدىن پايدىلىنىشىنى كۆزدە تۇتىدۇ.

چەتئەلنىڭ تەسىر كۈچى بىلەن چەتئەلنىڭ ئارىلىشىشىنىڭ پەرقى نىمە؟

چەتئەلنىڭ تەسىر كۈچى بىلەن چەتئەلنىڭ ئارىلىشىشىنىڭ پەرقىنى ئايرىۋېلىش مۇھىمدۇر.

- ھەممە ھۆكۈمەتلەر، ئاۋۇستىرالىيەمۇ شۇنىڭ ئىچىدە، ئۆزلىرى ئۈچۈن پايدىلىق ئۇچۇرلارغا ئېرىشىشكە ئۇرىنىدۇ.
- چەتئەل تەسىر كۈچىنىڭ پائالىيەتلىرى ئوچۇق-ئاشكارە ۋە روشەن بولسا، خەلقىمىزنى، جەمئىيىتىمىزنى ۋە دىموكراتىك سىستېمىنى ھۆرمەتلىگەن بولىدۇ.
- چەتئەل تەسىر كۈچىنىڭ پائالىيەتلىرى دىپلوماتىك پائالىيەتلەر، سىياسىي لوبىچىلىق، ئالاقە باغلاش، خىراجەت قىلىش، ۋە مەدەنىيەت دىپلوماتىيەسىنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.
- ئەگەر بۇ پائالىيەتلەر ئوچۇق-ئاشكارە ۋە روشەن ئېلىپ بېرىلسا، بۇ قىلمىشلار ھەرگىز چەتئەل كۈچلىرىنىڭ بۇزغۇنچىلىقى ھېساپلانمايدۇ.

كىملىرىنىڭ چەتئەل كۈچلىرىنىڭ ھۇجۇم قىلىش ئوبىكتى بولۇپ قېلىش ئىھتىماللىقى ئەڭ چوڭ؟

چەتئەل ھۆكۈمىتى ئاۋۇستىرالىيە جەمىيىتىنىڭ ئوخشىمىغان قىسىملىرىغا ھەرخىل ئۇسۇلدا ھۇجۇم قىلىدۇ.

جامائەتلەر

ئاۋۇستىرالىيەنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى جامائەت چەتئەل كۈچلىرىنىڭ ھۇجۇم قىلىش ئوبىكتى بولۇشى بىلەن بىر ۋاقىتتا، مۇناجىرەتتىكى ئاۋۇستىرالىيە گىراجدانلىرى چەتئەل ھۆكۈمەتلىرىنىڭ بېسىمىغا ئۇچراش ئىھتىماللىقى يۇقۇرى.

چەتئەل كۈچلىرىنىڭ بۇزغۇنچىلىق ھەرىكەتلىرى تۆۋەندىكىدەك ئوخشىمىغان شەكىللەردە بولىدۇ:

- چەتئەل ھۆكۈمىتىنىڭ قورقۇتۇشى، جىسمانىي ۋە ئېلېكترونلۇق كۈزىتىشى، گۆرەگە ئېلىۋېلىشى ياكى، شەخسنىڭ ئەۋلاتلىرىغا ھۇجۇم قىلىشى.
 - دىموكراتىك ئۇسۇلدا ئىشلىتىشكە قارشى تۇرۇشقا توسقۇنلۇق قىلىش ۋە ئىجابىي جەمىيەت ئالاقىسىنى ئىتتىبارسىزلاشتۇرۇش.
 - تور ئۇچۇرلىرى ئارقىلىق ئايرىم شەخس ياكى بىر گۇرۇپپا ئادەملىرىنىڭ ئابروپىنى چۈشۈرۈشكە ئۇرۇنۇش.
 - ئايرىم شەخسلەرنىڭ ئائىلىسى ۋە چەتئەلدىكى مۇناسىۋەتلىرىگە تەھدىت سېلىش ئارقىلىق، بۇ شەخسنىڭ چەتئەل ھۆكۈمىتىنىڭ سىياسىي مەنپەئىتى ئۈچۈن ئىشلەشكە زورلاش.
 - ئاۋۇستىرالىيەنىڭ جامائەت ئەزالىرىنى ئۆز ئىرادىسىگە خىلاپ ھالدا، ئۆز-ئارا ئادەپ ئۆتكۈزۈپ بېرىش كىلىشىمنامىسىغا خىلاپ ھالدا ئۆزىنىڭ تۇغۇلغان دۆلەت تەۋلىكىگە قايتىشقا زورلاش.
- چەتئەل تەسىر كۈچلىرى ئاۋۇستىرالىيە جامائىتىگە تۆۋەندىكىدەك تەسىر كۆرسىتىلەيدۇ.
- جامائەت ئەزالىرى ئىجتىمائىي مۇنازىرىلەرگە ئۆز ئىختىيارى بىلەن قاتنىشالمايدۇ.
 - جامائەت ئەزالىرى ئۆزلىرىنى چەتكە ئېلىپ، كەڭ جامائەت ئاممىسىدىن يالغۇز قالدۇرغاندەك ھىس قىلىدۇ.

مەسىلەن: نامايىشچىلارغا تەھدىت سېلىش

جېسى ئاۋۇستىرالىيەنىڭ سىرتىدىكى سىياسىي مەسىلىلەرگە مۇناسىۋەتلىك نامايىشقا قانۇنلۇق ھالدا قاتنىشىدۇ. جېسى بىر سىنىڭ نامايىشقا قاتناشقۇچىلارنى رەسمىي تارتىپ ۋە سىنىغا ئېلىۋاتقىنىنى بايقايدۇ. نامايىشقا قاتناشقاندىن كېيىن، جېسى تورلاردا ئاۋارچىلىققا دۇچار بولىدۇ. باشقا دۆلەتتە ياشاۋاتقان جېسىنىڭ ئائىلە-تاۋاباتلىرى جېسىنىڭ ئاۋۇستىرالىيەدىكى سىياسىي پائالىيەتلىرى سەۋىيىدىن يەرلىك ھۆكۈمەت تەرىپىدىن سوراققا تارتىلغان ۋە ئېغىر زىيانكەشلىك قىلىش خاراكتېرىنى ئالغان تەھدىد قىلىشلارغا ئۇچرىغان. داۋاملىق تېخىمۇ ئېغىر ئاۋارچىلىقلارنىڭ كېلىپ قېلىشىدىن قورقۇپ، جېسى ئاۋۇستىرالىيە جەمىيىتىدىكى ئۆز ئەركىنلىكى بىلەن سۆزلەش ۋە پائالىيەتلىرىگە قاتنىشىشتەك ئىش-ھەرىكەتلىرىگە چەكلىمە قويۇشقا باشلىدى.

دىموكراتىك قۇرۇلمىلار

چەتئەل تەسىر كۈچلىرىنىڭ ھەركەتلىرى ئاۋۇستىرالىيەنىڭ دىموكراتىك قىممەت كۆز قارىشىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش مەجبۇرىيىتى ۋە جەمئىيەتنىڭ بۇ ھەققىگە بولغان ئىشەنچىسىنى ئاجىزلاشتۇرۇۋېتىدۇ. يەر شارى مىقياسىدا، چەتئەل ھۆكۈمەتلىرى دىموكراتىيەنى ئاجىزلاشتۇرۇشنى سايلام ۋە سىياسىي بىيوكراتلارغا تەسىر كۆرسىتىش ئارقىلىق ئېلىپ بېرىشقا ئۇرۇنۇپ باقتى، مەسىلەن تۆۋەندىكىدەك مېتودلارنى ئىشلەتتى:

- سايلامنىڭ قايسى كاندىدات تەرەپكە ئېغىشى ۋە قايسى سىياسىي پارتىيەنىڭ سىياسىتىنىڭ چەتئەل ھۆكۈمىتىگە پايدىلىق تەرەپكە قاراپ ئۆزگۈرىشى.
- سايلام كاندىداتلىرى، سىياسىي ۋە ھۆكۈمەت خادىملىرىنى چەتئەل ھۆكۈمىتىنىڭ مەنپەئىتى ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرۇش ئۈچۈن، ئۆزلىرىنىڭ قارا نىيىتىنى يۇشۇرماستىن ئۇلارنى كونتورول قىلىشقا، تەسىر كۆرسۈرۈشكە ۋە چېرىكلەشتۈرۈشكە ئۇرۇنۇش.
- يالغان ئۇچۇر تارقىتىپ، بىلىم تاشلىغۇچىلارنىڭ سايلام جەريانىنىڭ ئادىل بولىشى ۋە دىموكراتىك ھۆكۈمەتكە بولغان ئىشەنچىسىنى تۈۋەنلىتىش.

مەسىلەن: ئاۋۇستىرالىيەنىڭ ئىچكى سىياسىتىگە ئارىلىشىش

چەتئەل كۈچلىرى ئاۋۇستىرالىيە جامائەت ئەزاسىنى مەلۇم ئاۋۇستىرالىيەلىك سىياسىيۇننىڭ سايلام كامپانىيەسىگە بىۋاسىتە ئىنسانە قىلىشقا ئۈندەش. نەتىجىدە ئاۋۇستىرالىيەلىك سىياسىيۇن ئاشۇ شەخسنىڭ قىزىقىش دائىرىسىگە تەبىئىي ھالدا يېقىنلىشىپ ۋە تەلپۈگە ماقۇل بولۇپ، چەتئەل تەسىر كۈچلىرىنىڭ مەنپەئىتى ئۈچۈن ئىشلەپ قالغان بولىدۇ. جامائەت ئەزاسى ئەلبەتتە ئاۋۇستىرالىيەلىك سىياسىيۇنغا چەتئەل كۈچلىرىنىڭ ئۆزىنى شۇنداق قىلىشقا ئۈندەۋاتقانلىقىنى دىمەيدۇ.

بۇ مىسالدا چەتئەل تەسىر كۈچلىرى ۋە جامائەت ئەزاسى ھەرىكەتلىرى ئىش-ھەرىكەتلىرى بىلەن مەشغۇل بولغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ. لېكىن سىياسىيۇن ئۇنداق دەپ ئۇ پەقەت ئۇقۇمىدا سىياسىيۇن چەتئەل تەسىر كۈچلىرى بىلەن ئارىلىشىپ قالغان ھېسابلىنىدۇ.

ئالىي مەكتەپ مائارىپى ۋە تەتقىقات

چەتئەل تەسىر كۈچلىرى ئاۋۇستىرالىيەنىڭ ئالىي مەكتەپلىرىدىكى ۋە باشقا مائارىپ ساھەسىدىكى ئاكادېمىك ئەركىنلىكنى ئاجىزلاشتۇرۇپتۇ. چەتئەل ھۆكۈمەتلىرى تەتقىقاتنىڭ يۈرۈشىنى ئۆزگەرتىشنى ۋە ئەقلى مۈلۈكىنى ئوغۇرلاشنى مەخسەت قىلىپ زىيالىلارنى قوبۇل قىلىپ ئىشلىتىشنى مۇمكىن بۇ ئارقىلىق ئۇلار ھەربىي ۋە سودا جەھەتتىن ئۈستۈنلۈكنى ئىگەللەمەكچى بولىدۇ. چەتئەل كۈچلىرى ھەتتا ئالىي مەكتەپنىڭ دەرسلىك مەزمۇنىنىمۇ ئۇمۇمىي ئۆزلىرىنىڭ مەنپەئەتىگە يېقىن قىلىپ ئۆزگەرتىپ، چەتئەللىك ئوقۇغۇچىلارغا داۋاملىك كۈزەتكۈچىلىك قىلىشنى ۋە قورقۇنۇشقا ئۇرۇنىشنى مۇمكىن.

بۇ مۇنداق ئىپادىلىنىشى مۇمكىن:

- ئىخچىملىق بىسىمنى ئىشلىتىش ئارقىلىق، ئالىي مەكتەپلىرىنى ئۆزلىرى خالىغان توختاملارغا قول قويۇشقا زورلاش، ۋە بۇ توختاملار چەتئەللىكلەرگە مۇددەت ئىچىدە مۈلۈك ۋە پايدىنى ئېلىپ كېلىشى مۇمكىن.
- ئەركىن ئاكادېمىك ئۇسۇلدا ئىزدىنىش ئېلىپ بېرىش، قانداق تىللارنى ئىشلىتىشنى تاللاش، تەتقىقات تېمىسىنى تاللاش، ياكى دەرسلىكنىڭ مەزمۇنىنى تاللاش ئىشلىرىغا تەسىر كۆرسىتىپ، بۇ ئامىللارنىڭ چەتئەل كۈچلىرىنىڭ مەنپەئەتى بىلەن ئوخشاشلىقىغا كاپالەتلىك قىلىش.
- مەكتەپ ئىچىدە ئىدىئولوگىيە جەھەتتىن بۇ چەتئەل ھۆكۈمەتلىرى بىلەن توقۇنۇش پەيدا بولغاندا، سۆز ئەركىنلىكىنى بوغۇشقا ئۇرۇنۇش.

مەسىلىلەر: ئالىي مەكتەپلىرى ۋە تەتقىقات

دۆلەت مۇداپىئەسىگە مۇناسىۋەتلىك تەتقىقات ئېلىپ بېرىۋاتقان ئاكادېمىك چەتئەلگە ئىلمى مۇھىملىقى بىلەن چەتئەلگە ۋە چەتئەلگە ھەممىسىنى يىغىن ئورۇنلاشتۇرغۇچى ساھىبخان كۆتۈرىدۇ. ساھىبخان بۇ ئارقىلىق ئۆزلىرىگە كىرەكلىك ئادەملەرنىڭ قوبۇل قىلىشقا باشلايدۇ. يىغىن ئايقاشقاندىن كېيىن، ئاكادېمىك ئاۋۇستىرالىيەگە قايتىپ كەلگەندىن كېيىن ئاۋۇستىرالىيەنىڭ دۆلەت مۇداپىئەسى ۋە بىخەتەرلىكىگە مۇناسىۋەتلىك ماتىرىياللارنى بۇ چەتئەللىك يىغىن ئورۇنلاشتۇرۇۋېتىشقا ئەۋەتىشكە باشلايدۇ. بۇ قىلمىش ئاۋۇستىرالىيەنىڭ دۆلەت بىخەتەرلىكىگە دەز يەتكۈزىدۇ.

سانائەت

چەتئەل كۈچلىرىنىڭ تەسىرى ئاۋۇستىرالىيەنىڭ سودا-سانائەت كۈچى ۋە پايدا-مەنپەئەتگە زىيان ئېلىپ كېلىدۇ. ئىخچىمىدا تەرىققىياتىمىزغا، دۆلەت مۇداپىئە كۈچى ۋە بىزنىڭ ئىقتىسادىداش دۆلەتلەرنىڭ بىزگە بولغا ئىشەنچىسىگە سەلبى تەسىر ئېلىپ كېلىدۇ. پەن-تېخنىكا، قىممەتلىك مىنىراللار ۋە ھالقىلىق قورۇلۇش ئەسلىھەلىرىمۇ چەتئەل ھۆكۈمەتلىرىنىڭ قىزىقىش دائىرىسى ئىچىدە.

سانائەتنى ئاجىزلاشتۇرۇش مىتوتلىرى

- چەتئەللىك مەبلەغ سالغۇچىنىڭ ئارقا كۆرۈنىشى ۋە مەخسۇدى يوشۇرۇلغان ھالدا ھەمكارلىق دەپ سېلىنغان مەبلەغلەر.
- سودىنى پانا قىلىپ تۇرۇپ ئاۋۇستىرالىيەنىڭ تەتقىقات ۋە پەن-تېخنىكىلىرىنى باشقا دۆلەتلەرنىڭ سودا ۋە دۆلەت مۇداپىئە جەھەتتىكى ئۈستۈنلىكى ئۈچۈن ئىشلىتىش.
- بازارنى ۋە خام-ئەشيا تەمىنلەش زەنجىرىنى بۇرمىلاپ ۋە كونترول قىلىش ئارقىلىق، ئاۋۇستىرالىيەنىڭ شۇ ساھەدىكى مۇھىم ئىخچىمىدا ئىشلىپ چىقىرىش سىغىمى ۋە رىقابەتلىشىش كۈچىگە زىيان سېلىش.

مەسىلەن: سانائەت ساھەسىدە شىركەتلىشىش

ئاۋۇستىرالىيە شىركىتى چەتئەلنىڭ دۆلەت قارمىقىدىكى شىركىتى بىلەن ھەمكارلىق تۈزۈشى. چەتئەلنىڭ شىركىتى ئۆزى تۇرۇشلۇق دۆلەتنىڭ ئاخبارات ئورۇنلىرى بىلەن قويۇق مۇناسىۋىتى بولىدۇ. ئۇشبۇ دۆلەت ئىگىدارچىلىقىدىكى چەتئەل شىركەتلىرى بۇ پىروجەكتە كۆپ مەبلەغ سالدى، ۋە ۋاقىتلىق پىروگرامما تەھسىس قىلغاننى پانا قىلىپ ئۆزلىرىنىڭ خادىمىنى ئاۋۇستىرالىيەگە ئەۋەتىدۇ. ئاۋۇستىرالىيە شىركىتى دۆلەت بىخەتەرلىكىگە كېلىدىغان خەتەرنى تونۇپ يەتسىمۇ، سودىنى مەخسەت قىلىپ توختامغا ئىمزا قويىدۇ. بۇ ھەمكارلىق سودا كېلىشىمى سەۋەبلىك بۇ شىركەتنى چەتئەلنىڭ تەسىر كۈچى ۋە جاسۇسلۇق قىلدۇرۇش ئوبىكتىغا ئايلاندۇرۇپ قويىدۇ.

ئىجتىمائىي تاراتقۇلار ۋە ئۇچۇر

ئىشەنچلىك ئۇچۇر مەنبەسىنىڭ بولۇشى، سۆز قىلىش ئەركىنلىكىنىڭ بولۇشى، ۋە مۇستەقىل مەدېيالارنىڭ بولۇشى كۈچلۈك دېموكراتىيەنىڭ سىمۋولىك خاراكتېرى. چەتئەل كۈچلىرىنىڭ مەدېيالارغا ئارلىشىۋېلىشى ئاۋۇستىرالىيە ھۆكۈمىتىنىڭ سىياسىي، ئىجتىمائىي ۋە ئىخچىمىي قارارلارنى ئاقىلانلىق بىلەن ئېلىش ئىقتىدارىنى ئاجىزلاشتۇرۇۋېتىدۇ، جامائەت ئارىسىدا زىددىيەت پەيدا قىلىدۇ ۋە جەمئىيەت ئۆملىكىگە كۈچلۈك ئەكس تەسىر كۆرسىتىدۇ.

بۇ مۇنداق ئىپادىلىنىشى مۇمكىن:

- ئۆزىنىڭ چۈشەنچىسىنى ئاساس قىلغان يالغان ئۇچۇرلارنى تارقىتىش، بۇ قىلمىش چەتئەل كۈچلىرىنىڭ مەنپەئىتى ئۈچۈن پايدىلىق لېكىن دېموكراتىك قىممەت قاراشنى ئاجىزلاشتۇرۇۋېتىدۇ.
- مۇخپىرلار ۋە باشقا مەدېيا خادىملىرىنى يېڭى ئەزا سۈپىتىدە قوبۇل قىلىپ، ئۇلارنىڭ كەڭ جامائەتكە تارقىتىدىغان ئۇچۇرلىرىنى كونترول قىلىشقا ئۇرۇنىدۇ.
- ئاۋۇستىرالىيەنىڭ مەدېيالاردا تارقىتىلغان مۇھىم كۆز قاراشلارنى كونترول قىلىشقا ئۇرۇنىدۇ، ئۇ بولسىمۇ مەزمۇنىنى تەشكىل رۇشنى كونتروللىقىغا ئېلىۋېلىش، مۇخپىرلارغا، سىياسىيونلارغا ۋە ئاكتىۋىستلارغا ئاۋازچىلىق سېلىش ۋە ئۇلارنى ئېيتۋارسىزلاشتۇرۇش.

مەسىلەن: ئەركىن مەدېيالاردا خەۋەر تارقىتىشنى ئېيتۋارسىزلاشتۇرۇش

گېزىتلارنىڭ باش تەھرىرى ئۇشبۇ گېزىتنىڭ مۇدىرىيەت ئەزالىرى تەرىپىدىن بېسىم قىلىنىپ، مەلۇم سىياسىي تېمىلار توغرىسىدا خەۋەر چىقارمىلىقىغا قىستىلىشى. باش تەھرىرنىڭ خەۋىرىسىز، ئۇشبۇ گېزىتنىڭ بىرقانچە مۇدىرىيەت ئەزالىرى مەلۇم چەتئەل ھۆكۈمىتى بىلەن ئالاقىسىنىڭ بولۇشى، مەلۇم سىياسىي ۋەقەلەر توغرىسىدا پاسسىپ خەۋەرلەرنى توسۇش ئارقىلىق ئاشۇ چەتئەل ھۆكۈمىتى بىلەن ئوخشاش پىكىر ئورتاقلىقىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىشى. بۇ بۇرمىلانغان خەۋەرلەر ئارقىلىق كەڭ جامائەت ئاممىسىنىڭ بۇ سىياسىي ۋەقەلەر توغرىسىدىكى چۈشەنچىنى ۋە ئاۋۇستىرالىيە مەدېيالرىنىڭ راسلىقىغا بولغان ئىشەنچىسىنى ئاجىزلاشتۇرۇۋېتىش.

چەتئەلنىڭ تەسىر كۈچى خەتەرنى تۆۋەنلىتىش ئۈچۈن سەن قانداق قىلىسىز ؟

ھەممىمىزنىڭ چەتئەلنىڭ ئاۋۇستىرالىيەدىكى تەسىر كۈچىنى توسۇش مەجبۇرىيىتىمىز بار. بىز چوقۇم ھۇجۇملارغا قارىتا ھۇشيار تۇرىشىمىز كېرەك. چەتئەل كۈچلىرىنىڭ تەسىرىگە بىرلىكتە قارشى تۇرۇش بىزنىڭ ئورتاق مەجبۇرىيىتىمىز. ئاۋۇستىرالىيە ھۆكۈمىتى شەخسلەر ۋە ساھەلەر بىلەن ھەمكارلىشىپ چەتئەل كۈچلىرىنىڭ ئارىلىشىشىدىن سادىر بولغان زىياننى ئازايتىشقا تىرىشىدۇ.

شەخسلەر

- ئەگەر سىز تەھدىتكە ئۇچرىسىڭىز ۋە ئۆزىڭىزنى بىخەتەر ھېس قىلىمىسىڭىز، ساقچى بىلەن ئالاقە قىلىڭ
— جىددى خەتەر ئاستىدا قالغان ئەھۋالدا 000 نى ئۇرۇڭ ; ياكى
— جىددى خەتەر بولمىغان ئەھۋال ئاستىدا
1314 44 نى ئۇرۇڭ. .
- ئەگەر سىز ئۆزىڭىزنى چەتئەل كۈچلىرىنىڭ ھۇجۇم قىلىش ئوبىكتىغا ئايلىنىپ قالغانلىقىنى ھېس قىلىسىڭىز، دۆلەت بىخەتەرلىك قىزىق لىنىيەگە دوكلات قىلىڭ.
[\[ئاۋۇستىرالىيە دۆلەت بىخەتەرلىكى\]](#) نامىسىز دوكلات قىلىسىڭىز مۇ بولىدۇ.
- توردا كۆرگەن ھەرقانداق ئادەم ئۆزلىرى تونۇشتۇرغاندەك چىقىشى ناتايىن. ھەرقانداق يېڭى مۇناسىۋەتنى باغلاشتىن بۇرۇن، ئەھتىياتچانلىق بىلەن قارشى تەرىپنىڭ مەخسەت ۋە مۇددىيىنى ياخشى ئېنىقلاڭ.
[\[ئالاقە باغلاشتىن بۇرۇن ئويۇنۇڭ | ASIO\]](#).
- تور دۇنياسىدا بىخەتەر بولۇڭ
[\[ئۆزىڭىزنى قوغداڭ | Cyber.gov.au\]](#).
- يالغان خەۋەر ۋە ئۇچۇرلارنى ئىشەنچلىك ئۇچۇر مەنبەلىرىگە سېلىشتۇرۇپ پەرقلەندۈرۈشنى بىلىڭ. ئىجتىمائىي تارقاتقۇلاردىكى ئۇچۇرلارنى قاتتىق تەكشۈرۈپ ئۇنىڭ بىر تەرەپلىملىككە دىققەت قىلىش.
- سايلام مەزمۇنلىرىغا كەلگەندە: توختۇلۇپ قايتا ئويۇنۇش زۆرۈر [\[\(stop-and-consider-external-flyer.pdf \(aec.gov.au\)\)\]](#):
بۇ ئۇچۇرلار ئىشەنچلىك مەنبەلەردىن كەلمىمۇ؟ قاچان نەشىر قىلىنغان؟ ئالدامچىلىق بولۇش ئېھتىماللىقى بارمۇ؟
- تور زوراۋانلىقىنى تور بىخەتەر كومىسسسىيىسىغا تور بېتى ئارقىلىق دوكلات قىلىڭ: <https://esafety.gov.au/report>.
- ئەگەر سىز دېپلومات خادىملىرى ۋە كونسۇل خادىملىرىنىڭ بىمەنە قىلمىشلىرىنى بايقىسىڭىز، تاشقى ئىشلار ۋە سودا ئىشلىرى مىنىستىرلىكىنىڭ پروتوكول ئىشخانىسىغا ئېلخەت ئارقىلىق مەلۇم قىلىسىڭىز بولىدۇ Protocol.branch@dfat.gov.au.
- ئەگەر سىز چەتئەل ھۆكۈمىتىگە ۋاكالىتەن بىرەر پائالىيەت قىلىشقا تەكلىپ قىلىنسىڭىز، بۇ دىگەنلىك چەتئەل ھۆكۈمىتىگە باغلىنىشلىق ئايرىم شەخس ۋە ئورگان كۆزدە تۇتۇلىدۇ. ئۆزىڭىزنىڭ ئىش-پائالىيەتلىرىنى چەتئەل كۈچلىرىنىڭ تەسىرىنى كۆزىتىپ مېڭىش سىخىمىسى قارمىقىدا تىزىملىتىشنى ئويۇنۇڭ [\[چەتئەل تەسىرىنى كۆزىتىش سىخىمىسى | باش تەپتىش ئىشخانىسى\]](#).
- چەتئەل كۈچلىرىنىڭ ئاۋازچىلىقى سىزنىڭ روھى ساغلاملىقىڭىزغا تەسىر كۆرسىتىدۇ. تۆۋەندىكى مۇلازىمەتلەر ھەقسىز 24/7 ئىشلىتىشكە بولىدۇ، مەخپى ۋە ئىشەنچلىك، كەسپى پىسخىك مەسلىھەتچى بېرىدۇ.
— ھايات لىنىيەسى 13 11 14
— ئۇيۇشنىڭ ئۇياقدا: 1300 224 636

ھۆكۈمەت ۋە سانائەت ساھىيەسى

يېڭى ھەمكارلىك تۈزۈشتىن بۇرۇن، كېلىش نىھەتلىك بولغان تەھدىتنى كۆپ تەرەپلىملىك تەكشۈرۈپ ۋە تىرىشچانلىق كۆرسۈتۈپ ئۆزىڭىزنى، تەشكىلاتىڭىزنى، ئابروھىڭىزنى ۋە خىزمىتىڭىزنى قوغداڭ.

- NITRO (پاش قىلىشقا تىگىشلىك ۋەقە، تەھدىد ۋە دوكلات قىلىشقا تىگىشلىك گۈزىتىشلەر) بولسا يەنە بىر تۈرلۈك پاش قىلىش مىخانىزىمى بۇ بىخەتەر تور سۈپىسى بولۇپ، بىخەتەرلىك تەكشۈرۈشى يوق كەڭ ئاممىغا ئېچىۋېتىلگەن جاسۇسلۇق، چەتئەل تەسىر كۈچلىرىنىڭ دۆلەت مۇداپىئە، مائارىپ ۋە ئاۋۇستىرالىيەنىڭ سودا ساھەسىگە ئېلىپ كېلىۋاتقان تەھدىتنى مەلۇم قىلسا بولىدۇ.

– ASIO نىڭ تور بېتىدە بولسا nitro.asio.gov.au.

- چەتئەل دىپلوماتىك خادىملىرى ۋە كونسۇلخانا خادىملىرىنىڭ بىمەنە قىلمىشلىرى تاشقى ئىشلار ۋە سودا ئىشلىرى مىنىستىرلىكىنىڭ پروتوكول ئىشخانىسىغا ئېلخەت ئارقىلىق مەلۇم قىلىنسا بولىدۇ Protocol.branch@dfat.gov.au.

- كەڭ جامائەت، ئۇچۇرلار ۋە مۈلۈكلەرنىڭ بىخەتەرلىكىنى ساقلاش ئۈچۈن كۈچلۈك بىخەتەرلىك كۆز قاراش مەدەنىيىتىنى بېتىلدۈرۈش ۋە مۇناسىۋەتلىك سىياسەتلەر بىلەن ئۇنى ئىجرا قىلىش يوللىرى بولۇشى كىرەك. [\[Protective Security Policy Framework\]](#)

- كۈچلۈك تور دۇنياسىنى قوغداش مۇھىتىنىڭ مەۋجۇت بولۇشى

– ۋەقەلەرنى ئاۋۇستىرالىيە تور دۇنياسى بىخەتەرلىك مەركىزىگە دوكلات قىلىڭ [\[Report and recover | Cyber.gov.au\]](#) (ACSC).

– ACSC نىڭ ھەمكارلاشقۇچىسى بولۇش ئۈچۈن، ئۆزىڭىزنى تىزىملىتىڭ [\[ئاۋۇستىرالىيە تور دۇنياسى سىگنال بىخەتەرلىكى ھەمكارلىشىش پروگراممىسى | Cyber.gov.au\]](#).

- ئۆزىڭىزنىڭ ئىچكى قىسمىدىن كېلىدىغان تەھدىتتىن ھەزم ئەيلىمەڭ ۋە زىياننى تۆۋەنلىتىش ۋە خەتەرنى ئازىتىش چارىسى، مەسىلەن خىزمەتچىلەرنىڭ ئارقا كۆرۈنۈشىنى تەشكۈرۈش، مەنپەئەت توقۇنۇشىدىن ساقلىنىش سىخىمىنى يارىتىش، سالاھىيەت تەكشۈرۈش، ۋە خىيانەتچىلىك ۋە كەسپى ئەخلاق رامكىسىنى پەيدا قىلىش [\[Counteracting the Insider Threat: ئاۋۇستىرالىيە ھۆكۈمەت قوللانمىسى\]](#).

- شەخسنىڭ، شىركەت ۋە تەشكىلاتنىڭ ئۆزى تۇرۇشلۇق دۆلەتتە قانۇنلۇق تىزىمغا ئېلىنغانمۇ ياكى مالىيە تەشكۈرۈش گۇرۇپپىسى تەرىپىدىن خەتەرلىك دەرىجىسى يۇقۇرى دەپ تىزىملىغانمۇ، بۇلارنى تەشكۈرۈش زۆرۈر [\[Home \(fatf-gafi.org\)\]](#).

- ئەقىل مۈلۈك ھوقۇقىنى ياكى تەتقىقات ۋە تەرەققىيات ماقۇللىقى ھەرقانداق مەبلەغ سېلىش ۋە ھەمكارلىق كېلىشىمنامىدا ئەكس ئېتىش كىرەكلىكىنى چۈشۈنۈش كىرەك. ئوغۇرلۇق ۋە ئويلىمىغان يەردىن باسىپ ئىشلىتىلىپ قېلىشنىڭ ئالدىنى ئالدىغان ئەقىل مۈلۈك ھوقۇقىنى قوغداش پىلانى بولۇشى كىرەك [\[Secure your success | ASIO\]](#).

- ھەمكارلاشقۇچىلارنى، مۇدىرىيەت ئەزالىرى، دېرەكتورلىرىنى ۋە مەبلەغ سالغۇچىلارنى تاللىغاندا، تۆۋەندىكى نوقتىلارغا دىققەت قىلىش كىرەك.

– ئاۋۇستىرالىيە ھاكىمىيەتلىرىنى جازالاش سىخىمىغا بىنائەت بۇ شەخسلەر ۋە ئورگانلارنىڭ تاشقى ئىشلار ۋە سودا مىنىستىرلىكىنىڭ قارا تىزىملىكىدە بار يوقلىقىنى تەكشۈرۈش زۆرۈر [\[Consolidated List | Australian Government Department of Foreign Affairs and Trade \(dfat.gov.au\)\]](#).

– چەتئەل تەسىر كۈچلىرىنى ئېنىقلاش سىخىمىسى بويىچە تىزىملىتىش [\[Transparency Register - Transparency Register \(ag.gov.au\)\]](#) ئۆزىڭىز بۇ شەخسلەر ۋە تەشكىلاتلارنىڭ چەتئەل ھۆكۈمەتلىرى، سىياسىي پارتىيەلەر ۋە چەتئەل ھۆكۈمەتلىرى بىلەن مۇناسىۋىتى بار شەخسلەر ۋە ئورگانلار بىلەن چېتىشلىقى بار ياكى يوقلىقى توغرىسىدا چۈشەنچە ھاسىل قىلىش ئۈچۈن، ئۇشبۇ تىزىملىككە قاراش زۆرۈر.

– بۇ شىركەت ۋە ئورگانلار قانۇنلۇق ھالدا ئۆزلىرىنى تىزىملىتىشنى جەزمىيەشتۈرۈش كىرەك. يەرلىك ئۇسۇلدا ئاۋۇستىرالىيە تىجارەت تىزىملىتىش تور بېتى ئارقىلىق جەزمىيەشتۈرۈلگىلى بولىدۇ. [\[ABN Lookup \(business.gov.au\)\]](#) ۋە ئاۋۇستىرالىيە بىخەتەرلىك ۋە مەبلەغ سېلىش كومىتېتىنى تور بېتىدىن تەشكۈرۈۋېلىشىمۇ بولىدۇ [\[Search ASIC's Registers | ASIC\]](#).

– سودا مۇناسىۋىتىگە كىرىشتىن بۇرۇن شىركەت ۋە پاي چېكى قۇرۇلمىسى، ئانا ئىگىلىك خۇجايىنى ۋە جىمجىت شېرىكلەرنىڭ ھەممىسىنى ئويلىۋېتىش زۆرۈر.

– سودا ئالاقە قانداق ئۇچۇر سېستىما ۋە تېخنىكا لايىھىسىگە يول قويۇلۇشى مۇزاكىرە قىلىنىشى ۋە بۇ ھەمكارلىق مۇناسىۋەت قايىسى ماددىغا ئاساسەن قاچان توختىلىدۇ، ئۇشبۇ نامىللار ياخشى ئويلىنىشى كىرەك.

– ھەمكارلاشقان شىركەت ۋە ئورگاننىڭ دۆلەت تەۋلىكىدىكى ھۆكۈمەتنىڭ ئادىل ۋە باراۋەرلىكتىكى، ھۆكۈمەت ۋە بىخەتەرلىك ئورگانلىرى ئۆزلىرىنىڭ قانۇن سېستىمىسى بويىچە ئۇچۇرلارغا ۋە دەلىللەرگە ئېرىشىشكە رۇخسەت قىلالمىدۇ، بۇلارنىمۇ ئويلىۋېتىش كېرەك.

ھۆكۈمەت چەتئەلنىڭ تەسىرىگە قارشى تۇرۇش ئۈچۈن نىمە ئىشلارنى قىلىۋاتىدۇ؟

ئاۋۇستىرالىيە ھۆكۈمىتى قانۇنى تۈزۈلمىسى ۋە باشقا ئۆلچەملەرنى قويۇش ئارقىلىق چەتئەلنىڭ تەسىر كۈچلىرىگە تاقابىل تۇرۇپ، ئاۋۇستىرالىيەنىڭ ئۇلۇس مەنپەئىتىنى قوغدىدى.

قانۇن چىقىرىش

ئاۋۇستىرالىيە ھۆكۈمىتىنىڭ چەتئەل كۈچلىرىنىڭ ئارىلىشىشىنى قانۇنسىز دەپ قاراپ چەكلەيدىغان ئۆزلىرىنىڭ كۈچلۈك قانۇنلىرى بار. جىنايىتى قىلمىش جانۇنى 1995 (جىنايىتى ئىشلار قانۇنى) خۇپپانە ۋە ساختا ياكى تەھدىت خاراكتىرىدىكى قىلمىشلارنى قانۇنسىز دەپ قارايدۇ شەخسنىڭ مەخسەتى:

- ئاۋۇستىرالىيەنىڭ دىموكراتىك سىستېمىسى ۋە تەرەققىياتىغا تەسىر كۆرسىتىشىنى مەخسەت قىلدۇ
- دىموكراتىك ياكى سىياسىي ھوقۇق ۋە مەجبۇرىيەت مەشغۇلاتىغا تەسىر كۆرسىتىدۇ.
- چەتئەل ھۆكۈمەتلىرىنىڭ ئاخبارات يىغىش پائالىيەتلىرىنى قوللاش، ياكى
- ئاۋۇستىرالىيەنىڭ دۆلەت بىخەتەرلىكىگە بىر تەرەپلىمە كۆز قاراشتا بولۇش

چەتئەل كۈچلىرىنىڭ ئارىلىشىشىغا مۇناسىۋەتلىك جىنايەتلەر جىنايىتى ئىشلار قانۇنىغا ئاساسەن 20 يىل قاماق جازاسى بېرىلىدۇ

چەتئەل بىلەن مۇناسىۋەت باغلاش سىخىمىسى ئاۋۇستىرالىيە ئاممىۋى ئالىي مەكتەپلىرى، ئۆلكە ۋە تېررىتورىيە ھۆكۈمەتلىرى چەتئەل ئورگانلىرى بىلەن مۇناسىۋەت باغلىغاندا، چەتئەللىكلەر ئاۋۇستىرالىيەنىڭ تاشقى ئىشلار مۇناسىۋىتىگە بىھۇدە ئەمەس تەسىر كۆرسەتمەسلىك، ھەرقانداق كېلىشىمنامە داۋاملىق ئاۋۇستىرالىيەنىڭ تاشقى سىياسىتى بىلەن بىردەك بولىشى. كۆپرەك ئۇچۇرلارغا ئىگە بولۇش ئۈچۈن، بۇ يەرگە كىرىڭ [چەتئەل بىلەن بولغان ئورۇنلاشتۇرۇش](#).

چەتئەل تەسىر كۈچلىرىنى كۆزۈتۈپ مېڭىش سىخىمىسى چەتئەل تەسىر كۈچلىرىنى كۆزىتىش قانۇنىغا ئاساسەن 2018 تەھسىس قىلىنغان، شەخس ۋە ئورۇنلارنىڭ چوقۇم چەتئەللىكلەرگە ۋاكالىتەن ئاۋۇستىرالىيە تېررىتورىيە ئىچىدە ئېلىپ بارغان ئىش-پائالىيەتلىرىنى تىزىملىتىشى زۆرۈر بۇ كەڭ ئاممىغا چەتئەل كۈچلىرىنىڭ ئاۋۇستىرالىيە ھۆكۈمىتى ۋە سىياسىتىگە قانچىلىك تەسىر كۆرسەتمەكچى بولۇۋاتقانلىقىدەك ھەقىقىي ماھىتىنى ئېنىق كۆرسىتىپ بېرىدۇ.. كۆپرەك ئۇچۇرغا ئېرىشىش ئۈچۈن، بۇ تور بېتىگە قاراڭ [FITS تور بېتى](#).

چەتئەلنىڭ مەبلەغ سېلىش رامكىسى يۇقارقىدەك ئاۋۇستىرالىيەگە مەبلەغ سېلىش تەكلىپىنى مەلۇم دەرىجىگە كۆزدىن كەچۈرەلەيدۇ، تۈردىكى چەتئەلنىڭ مەبلەغ سېلىشى ئاۋۇستىرالىيەنىڭ ئۇلۇس مەنپەئىتىگە زىت بولماسلىقى زۆرۈر. كۆپرەك ئۇچۇرغا ئېرىشىش ئۈچۈن، بۇ تور بېتىگە كىرىڭ www.foreigninvestment.gov.au

- ئاۋۇستىرالىيەنىڭ مۇھىم تېخنىكا سىنى قوغداش (PACT) ئىزا تەكشۈرۈش رامكىسى ئاچقۇچلۇق تېخنىكىگە دائىرىسىدە بىلىم ئېلىشنى مەخسەت قىلىپ ۋىزاغا ئىلتىماس سۇنۇغۇچىلارنى تەكشۈرۈپ، ئاۋۇستىرالىيە ئورگانلىرىنىڭ ئورۇنسىز ئۆزىنىڭ ئۇشۇ تېخنىكىگە جەھەتتىكى ئۈستۈنلۈك ئورنىنى يوقۇتۇپ قويۇشنىڭ ئالدىنى ئالىدۇ.

2018 مۇھىم ئەسلىھەلەرنى قوغداش (SOCA) قانۇنى بولسا مۇھىم تېخنىكىگە بولغۇچى، ئىشلەتكۈچى ۋە بۇ خىل ئەسلىھەلەرگە ئالاهىدە قىزىقىدىغانلارنىڭ ئالاهىدە قانۇنى مەجبۇرىيىتىنى كۆرسىتىپ بېرىدۇ.

قوشۇمچە ئۆلچەملەر

چەتئەل تەسىر كۈچىگە زەربە بېرىش خىزمەت گۇرۇپپىسى (CFI خىزمەت گۇرۇپپىسى)

ئاۋۇستىرالىيە بىخەتەرلىك ئىدارىسى ۋە ئاۋۇستىرالىيە فېدېرال ساقچى ئىدارىسى بىرلىكتە يېتەكچىلىك قىلىدۇ CFI باھارلىك ئىشپىونلۇق ۋە چەتئەل كۈچلىرىنىڭ تەسىرىگە زەربە بېرىش خىزمەتلىرىنى باشقۇرىدۇ، ئۇلارنىڭ خىزمىتى خەتەرنى بايقاش، تەكشۈرۈپ باھالاش، ئالدىنى ئېلىش ۋە مۇمكىنچىلىكى بولسا چەتئەل كۈچلىرىنىڭ قىلمىشلىرىنى جازالاشتىن ئىبارەت.

چەتئەل كۈچلىرىنىڭ بۇزغۇنچىلىقىغا زەربە بېرىش ھەمكارلىق خىزمەت مەركىزى (CFICC)

ئىچكى ئىشلار مىنىستىرلىكىنىڭ قارمىقى ئىستىدا، CFICC دۆلەت چەتئەل كۈچلىرىگە زەربە بېرىش گۇرۇپپا باشلىقىنىڭ خىزمىتىنى قوللاپ، پۈتۈن ھۆكۈمەتنىڭ چەتئەل بۇزغۇنچى CFI كۈچلىرىگە زەربە بېرىش خىزمىتىگە تۆھپە قوشۇدۇ ۋە نىڭ سىياسىي يول-يۈرۈك بېرىش ۋە سىرت بىلەن بولغان ئالاقە ئىشلىرىدا يېتەكچىلىك قىلىدۇ.

ئاۋۇستىرالىيە ئالىي مەكتەپ چەتئەل تەسىر كۈچلىرىگە زەربە بېرىش خىزمەت گۇرۇپپىسى (UFIT)

UFIT ئاۋۇستىرالىيە ئالىي مەكتەپ دائىرىلىرى ۋە ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنى بىر يەرگە ئەكىلىپ چەتئەل تەسىر كۈچلىرىدىن ئالىي مەكتەپلەرگە كېلىدىغان تەھدىتلەرنىڭ ئالدىنى ئالىدۇ.

تېخنىلوگىيە چەتئەل تەسىر كۈچىگە زەربە بېرىش خىزمەت گۇرۇپپىسى (TechFIT)

TechFIT بولسا تېخنىلوگىيە ساھەسى بىلەن ئاۋۇستىرالىيە ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنى بىر يەرگە ئەكىلىپ، چەتئەل تەسىر كۈچلىرىنىڭ مۇھىم تېخنىلوگىيە ساھەسىگە ئېلىپ كېلىدىغان تەھدىتتىن تېخنىلوگىيە تۈسۈپ قېلىش

سايلامغا تەييارلىق قىلىش خىزمەت گۇرۇپپىسى (EIAT)

EIAT بولسا ئاۋۇستىرالىيە سايلام كومىتېتىنىڭ ئاۋۇستىرالىيە فېدېرال سايلامىغا تەسىر كۆرسىتىدىغان ئۇچۇرلار بىلەن تەمىنلەيدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە ھەقىقى ۋە ھىس قىلغان چەتئەل تەسىر كۈچلىرىدىن كېلىدىغان تەھدىتلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ [Electoral Integrity Assurance](#) [Taskforce webpage](#). كۆپرەك ئۇچۇرغا ئىگە بولۇش ئۈچۈن، بۇ تور بىتەككە مەھمەت

مىدىيا/ سىفىرلىق ئۇچۇر تەشەببۇسكارلىقى

ئاۋۇستىرالىيە ھۆكۈمىتى سىفىرلىق ئۇچۇر ساۋادىنى چىقىرىشقا مۇناسىۋەتلىك پروگراممىلارنى قوللايدۇ، ئاۋامنىڭ مۇخبىرلىق ئىشلىرىنى قوللاپ مىدىيانىڭ سىمىخلىقنى قوغداپ قېلىشنى مەخسەت قىلىدۇ.